PORIADOK ALEBO CHAOS?

Každému z nás sa asi viac páči poriadok ako neporiadok, či dokonca chaos. Podľa gréckej mytológie je chaos prvotný stav pred stvorením sveta, akýsi stav prázdnoty a neusporiadanej hmoty, z ktorého neskôr vznikol usporiadaný vesmír. V niektorých vedných disciplínach sa stále skúma vplyv chaosu, ktorý môže v matematike, fyzike, astronómii, či dokonca v biológii existovať v zložitej rovnováhe s poriadkom. V medicíne však potrebujeme poriadok. Aby si jednotliví medicínski špecialisti rozumeli medzi sebou, musí byť ich reč zrozumiteľná. Výrazne to platí v oblasti klasifikácie a názvoslovia jednotlivých chorôb.

Názvoslovie a rovnako tak aj klasifikácia chorôb sa postupne vyvíjali a zdokonaľovali. Platí to aj pre cievne choroby. Ako príklad názvu choroby si dovoľujem uviesť Takayasuovu arteritídu, kde sa v literatúre možno stretnúť skutočne s impozantným množstvom názvov pre túto nozologickú jednotku – syndróm aortového oblúka, nešpecifická aortoarteritída, bezpulzová choroba, Martorellov syndróm, Martorellov-Fabrého syndróm, Raederov-Harbitzov syndróm, Takayasuov-Martorellov-Fabrého syndróm, Takayasuov-Onishiho syndróm, Takayasuova choroba. Výstižný názov choroby, prehľadná klasifikácia umožňuje lepšie pochopiť danú nozologickú jednotku. Zároveň umožňuje povedať veľa v malom množstve slov, presne tak ako to približne pred 2500 rokmi napísal starogrécky matematik a filozof Pytagoras *„Nepovedzte málo vo veľa slovách, ale veľa v malom množstve slov.“*

V posledných rokoch slovo postupne stráca svoju pravdivosť a silu, ale najmä svoju vážnosť. Aj to je možno dôvod, prečo sme prestali veriť jeden druhému. Hoci slov je veľa, podstata uniká. Rešpekt a vzájomná úcta sa pri diskusii vytrácajú, ba často ich nahrádza hnev a nenávisť. Namiesto poriadku vzniká chaos. Rešpekt a vzájomná úcta sú však základom demokratickej spoločnosti. Ľudstvo prestalo veriť v zázraky, zabudlo, že v rozprávkach víťazí dobro nad zlom. Zostáva dúfať, že sme nestratili nádej. Nádej, že opäť budeme počúvať a najmä vnímať pravdu z rozprávok, že naše diskusie budú korektné, že si budeme vážiť múdre slová a nebudeme počúvať vety, v ktorých nie je žiaden zmysluplný obsah. Človek je taký, aké sú jeho nádeje a jeho nádeje sú také, aké sú jeho sny. Skúsme sa teda spoločne vydať na cestu nádeje, keď budeme šíriť v našom okolí porozumenie, empatiu, úctu a lásku tak, ako nám to odporúča jeden z našich najväčších básnikov Milan Rúfus:

„Cesta je viacej ako cieľ.
Cesta je hlad aj sýtosť.
Raz si ju pohladíš,
raz nad ňou zvieraš päste.
Cesta je múdry učiteľ.
Odpovie na otázky.“

Viera Štvrtinová